

Vergadering van de gemeenteraad van 18 april 2012

Portefeuillehouder : A.W.P. Kirkels

Behandelend ambtenaar : Hennie Ensink

Nummer raadsvoorstel: RAD-000610

Doorkiesnummer : (0495) 575 222

Agendapunt: -

ONDERWERP

Instemmen met de Economische Uitvoeringsagenda Hoge Dunk/OML en de Netwerkstructuur Brainport 2020

AANLEIDING EN DOELSTELLING

De Stuurgroep GOML heeft op 14 december 2011 het rapport "Economische Uitvoeringsagenda en Netwerkstructuur Brainport 2020 Hoge Dunk/OML" vastgesteld. Het Dagelijks Bestuur van de Hoge Dunk heeft op 12 januari 2012 hiermee ingestemd. In dit raadsvoorstel wordt achtereenvolgens ingegaan op de aanleiding, een voorstel voor een economische uitvoeringsagenda, een voorstel voor een netwerkstructuur Brainport 2020, een voorstel voor inzet van procesmiddelen vanuit de overheid ten behoeve van de uitvoeringsorganisatie en de relatie tussen de uitvoeringsorganisatie Hoge Dunk/OML en de GOML.

Aanleiding

In 2008 is door GOML de regiovisie 'Het oog van Midden-Limburg' opgesteld. Met deze regiovisie willen de gemeenten in Midden-Limburg inzetten op het versterken van de bestaande kwaliteiten van de regio, de economische en sociale structuur versterken, maar zeker ook inspelen op de uitdagingen (o.a. krimp) waarmee de regio geconfronteerd wordt. Om dit te bereiken moet actie ondernomen worden. In de regiovisie Midden-Limburg komen de kansen en uitdagingen aan bod. De volgende drie strategische doelen staan centraal:

- benutten en versterken regionale economie;
- versterking van de sociale structuur;
- verbetering van het vestigingsklimaat.

In 2009 is gestart met de uitvoering van de regiovisie in de vorm van projecten en programma's. In eerste instantie werd dit vormgegeven langs vier programmalijnen: Maasplassen, Wonen, Ontwikkelassen (N280 en A2) en Landbouw, Natuur en Recreatie.

PROBLEEMSTELLING

In het najaar van 2010 is binnen de Stuurgroep GOML discussie gevoerd over de juiste werkwijze om (economische) initiatieven in het gebied Hoge Dunk en Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML)¹ een positieve impuls te geven. Als resultaat van deze discussie is de opdracht geformuleerd aan Hoge Dunk en OML om gezamenlijk een economische uitvoeringsagenda (EUA) op te stellen voor de regio. De activiteiten die in het kader van de EUA worden uitgevoerd zijn met name gericht op het stimuleren van regionale economische impulsen.

Parallel aan dit traject is nog een andere deelopdracht geformuleerd. Deze heeft betrekking op de profilering van het gebied Hoge Dunk/OML als een van de zes subregio's in het kader van Brainport 2020 Zuidoost-Nederland. Deze opdracht is eveneens verstrekt aan de combinatie Hoge Dunk/OML. Doel is om in de hele regio het principe van de triple helix te implementeren: overheid, ondernemers en kennisinstellingen werken samen aan het programma voor economische structuurversterking.

¹ Binnen OML werken de gemeenten Roermond, Roerdalen, Echt-Susteren en Leudal samen. De gemeente Maasgouw zal op korte termijn een besluit nemen over toetreding tot OML.

OPLOSSINGSRICHTING

De werkzaamheden van Hoge Dunk en OML hebben geresulteerd in het rapport "Economische Uitvoeringsagenda en Netwerkstructuur Brainport 2020 Hoge Dunk/OML" (voortaan EUA/Brainport 2020).

Brainport 2020 Zuidoost-Nederland

Op 16 februari 2011 werd het rapport 'Top economy, smart society, strategie, visie en uitvoeringsprogramma voor Brainport 2020' overhandigd aan minister Verhagen.

Brainport 2020 is in opdracht van het Kabinet, analoog aan de luchtvaartnota en de havenvisie, ontwikkeld als samenhangende integrale visie op Brainport Eindhoven op het schaalniveau van Zuidoost-Nederland. Het Kabinet heeft het belang van Zuidoost-Nederland voor de nationale economie onderkend en heeft de ambitie om dit gebied uit te bouwen tot een economische en technologische regio van wereldformaat.

Samen met de noord- en zuidvleugel van de Randstad vormt de Brainport-regio de 'kurk' waar de economie van Nederland op drijft. De regio Brainport heeft voor de toekomst (2020) een forse ambitie. In de toekomst wil zij behoren tot de top drie van top-technologische regio's in Europa, haar bijdrage aan de BV Nederland met 40 miljard euro verhogen naar 136 miljard euro per jaar, een economische groei van 3% realiseren en streeft de regio naar een complete werkgelegenheid. Deze ambities zijn uitgewerkt in het visiedocument Brainport 2020.

Om deze ambities te realiseren wordt zowel ingezet op het versterken van de top, als ook op het fundament met de regio. Een concreet uitvoeringsprogramma moet er toe leiden dat de regiODOELSTELLINGEN bereikt worden. De maatregelen in dit uitvoeringsprogramma zijn uitgewerkt aan de hand van vijf terreinen:

- *Arbeidsmarkt*: nadruk op aanwezigheid van onderwijs op alle niveaus dat aansluit op de wensen van bedrijfsleven.
- *Technologie*: waarborgen van open innovatie en het versterken van publieke R&D-infrastructuur (bv. campussen).
- *Bedrijvigheid*: focus op het vergroten van het aantal starters en innovatieve groeiers en vergroten van de samenwerking in de waardeketens.
- *Voorzieningen*: goede verbindingen met andere regio's en versterken van een herkenbaar imago.
- *Organisatie*: organisatie optuigen op basis van triple helix benadering in de vorm van een lichte netwerkstructuur.

De regio Hoge Dunk/OML bevindt zich midden in de Brainport-regio Zuidoost-Nederland. De EUA sluit nauw aan bij de visie, strategie en het urgentieprogramma Brainport 2020, dit zowel wat betreft aansluiting bij de hiervoor genoemde maatregelen als ook de concrete uitvoeringsprojecten.

Samenwerking in het kader van Brainport 2020 biedt grote kansen voor onze regio. Hierdoor kan onze regio op basis van de EUA makkelijker aanspraken maken op nationale en Europese subsidiemiddelen ten behoeve van de versterking van de economische structuur van onze regio.

Brainport 2020 Hoge Dunk/OML is door de Commissie Brainport 2020 erkend als een van de zes subregio's in het kader van Brainport 2020 Zuidoost-Nederland. Een eerste afstemmingsoverleg met de voorzitter van de Commissie Brainport 2020 heeft reeds plaatsgevonden.

Economische uitvoeringsagenda²

Als onderlegger voor de EUA is een economisch profiel beschreven. In hoofdlijnen ziet dat profiel er als volgt uit:

- De economische structuur (werkgelegenheid, vestigingen) van Hoge Dunk/OML is conform het provinciale en landelijke gemiddelde. Van oudsher is de regio sterk in de sectoren industrie, handel en landbouw.

---

² Zie EUA/Brainport 2020, welke als bijlage bij dit raadsvoorstel is gevoegd.

- Hoge Dunk/OML is gunstig gelegen ten opzichte van verschillende economische gebieden. De ontsluiting is goed en er is voldoende ruimte beschikbaar voor nieuwe bedrijvigheid.
- Het arbeidspotentieel is conform het provinciale gemiddelde, maar vormt een punt van zorg/aandacht. Voor de toekomst wordt een tekort voorzien aan geschikt personeel: zowel in brede zin als specifiek in de speerpuntsectoren maakindustrie en logistiek.
- De kwaliteit van leven is goed. De regio heeft voldoende basisvoorzieningen. Daarnaast beschikt de regio over een aantrekkelijk aanbod van recreatieve voorzieningen.
- De economie in de regio wordt niet gedomineerd door grote spelers, maar juist door veel middelgrote en kleine bedrijven. Gevolg hiervan: een minder herkenbaar/enigszins 'middelmatic' maar wel sterk economisch profiel.

Het profiel van de regio Hoge Dunk/OML wordt vergeleken met de stad Utrecht:

- Utrecht is binnen de Randstad de minst bekende stad. Maar in economische termen in de laatste 15 jaren de meest stabiele van de vier grote steden in de Randstad.
- Utrecht profiteert van haar centrale ligging en goede bereikbaarheid en probeert waarde toe te voegen aan de grote stromen passanten (o.a. centrale kantoren, congressen).

Op basis van dit profiel wordt de volgende economische koers voor Hoge Dunk/OML voorgesteld.

- Benut de economische kracht en stabiliteit van de regio.
- Profiteer van (en profiteer met) de uitstekende ligging.
- Houd de basis sterk of maak die sterker in een aantal gerichte projecten.
- Initiëren van projecten in speerpuntsectoren.

Aan de hand van deze koers is voor de sectoren Maakindustrie, Logistiek, Leisure/Retail, Agro en Zorg een uitvoeringsprogramma opgesteld waarin de volgende 15 projecten zijn geformuleerd:

1. Campagne 'Samen sterker'
2. Fiber Cooperation Project
3. Implementatie aansprekende arbeidsmarktprojecten
4. Hotspot voor weblogistiek
5. Verbeteren ontsluiting
6. Optimaliseren intermodale verbindingen
7. Carrière in logistiek
8. Handvatten economische projecten Maasplassen
9. Van shopping naar staying
10. Promotiecampagne Hoge Dunk/OML
11. Biobased Economy
12. Systeem- en productinnovatie Agro
13. Beheer buitengebied
14. Systeem- en productinnovatie Zorg
15. Zorgonderwijs en servicepunt Zorg

Netwerkstructuur Brainport 2020 Hoge Dunk/OML³

Hoge Dunk/OML is een van de zes subregio's in Zuidoost-Nederland die in het kader van Brainport 2020 genoemd worden als regio's die een bijdrage kunnen leveren aan het invullen van deze ambitie.

Conform de visie zal er in de subregio's gewerkt worden vanuit een triple-helix-overlegstructuur op basis van het model Brainport Eindhoven. Een Brainport 2020-commissie-Zuidoost-Nederland coördineert, regisseert en 'monitort' de uitvoering van het bovenregionale deel van het Brainport 2020-programma. De commissie organiseert daartoe, onder andere, een halfjaarlijks overleg met de triple helixen (netwerkregio's) uit geheel Zuidoost-Nederland.

Ook in de regio Hoge Dunk/OML is volgens de triple-helix-structuur een bestuur samengesteld bestaande uit ondernemers, bestuurders uit het onderwijs en gemeentelijke en provinciale bestuurders.

Namens de Hoge Dunk/OML-gemeenten en de provincie nemen de volgende personen zitting in het Algemeen Bestuur Brainport 2020 Hoge Dunk/OML:

- de portefeuillehouder EZ gemeenten Roermond;
- de portefeuillehouder EZ gemeente Weert;

---

³ Zie bijlage Organisatie en Uitvoering Economische Uitvoeringsagenda Brainport 2020 Hoge Dunk / OML

- de portefeuillehouder EZ gemeente Cranendonck;
- de burgemeester van Echt-Susteren;
- de gedeputeerde EZ van de provincie Limburg;
- de burgemeester van Weert als onafhankelijk voorzitter.

Vertegenwoordigers namens het onderwijs:

- Dhr. Leo Scholl, voorzitter college van bestuur ROC Gilde Opleidingen Roermond;
- Dhr. Hans Aerts, directeur techniek en logistiek Fontys Hogeschool Venlo;
- Dhr. Henk van Hoof, voorzitter College van Bestuur LVO.

Vertegenwoordigers namens het bedrijfsleven:

- Dhr. Ruud Koppens, voorzitter MKB Limburg;
- Dhr. Jan Zuidam, voorzitter Limburgse Werkgeversvereniging;
- Dhr. Ruud Hermans, Xella International;
- Dhr. Jules Coenen, directievoorzitter Rabobank Weerterland en Cranendonck.

Het Dagelijks Bestuur is als volgt samengesteld:

- Jos Heijmans, burgemeester van de gemeente Weert (onafhankelijk voorzitter);
- Jos van Rey, wethouder EZ gemeente Roermond (namens de overheid);
- Henk van Hoof (namens het onderwijs);
- Ruud Hermans (namens het bedrijfsleven).

Afstemming met de GOML-partners vindt plaats binnen de Stuurgroep met als verbindende schakels de burgemeester van Weert, de burgemeester van Echt-Susteren en de wethouder EZ van Roermond. Daarnaast vindt er periodiek overleg plaats tussen de portefeuillehouders EZ van de acht gemeenten en de provincie onder voorzitterschap van de wethouder EZ van Roermond.

De activiteiten die voortvloeien uit de Economische Uitvoeringsagenda Brainport 2020 Hoge Dunk/OML (EUA) worden door de bestaande organisaties Hoge Dunk en OML uitgevoerd. Dit in nauwe afstemming met triple-helix-partners die betrokken zijn bij economische structuurversterkende activiteiten (o.a. LIOF, BOM, Kamers van Koophandel, onderwijspartners).

Door bundeling van de uitvoeringskracht van OML en de conceptuele/programmatische kracht van Hoge Dunk, wordt voorzien in een goede invulling van de uitvoering van projecten zonder dat er een nieuwe organisatie behoeft te worden ingesteld. Vanuit beide organisaties zal invulling worden gegeven aan een uitvoeringsorganisatie die wordt gevormd door een (parttime) directeur, een (parttime) programmamanager/ambtelijk secretaris, secretariële ondersteuning en ondersteuning op het vlak van communicatie (zie Organisatie & Uitvoering Economische Uitvoeringsagenda Brainport 2020 Hoge Dunk/OML).

De directeur van de OML zal de functie van directeur invullen en is eindverantwoordelijk voor de realisatie van de economische uitvoeringsagenda Brainport 2020 Hoge Dunk/OML.

De programmamanager Hoge Dunk zal de functie van programmamanager en secretaris van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur voor Brainport 2020 Hoge Dunk/OML invullen.

Het secretariaat is verantwoordelijk voor de operationele gang van zaken van de Uitvoeringsorganisatie en ondersteunt de directeur en programmamanager bij de uitvoering van de taken. Daarnaast verricht het secretariaat werkzaamheden voor het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur.

Voorts is ondersteuning nodig voor het opzetten van netwerkorganisaties en voor de communicatie naar de diverse doelgroepen.

Kosten en financiering uitvoering EUA

De kosten voor het uitvoeren van de EUA zijn onder te verdelen in proceskosten (€ 245.000,- bureaunkosten t.b.v. uitvoering HD/OML) en projectontwikkelingskosten (€ 120.000,-)⁴.

Uitgangspunt is dat de EUA in samenwerking tussen de Uitvoeringsorganisatie Hoge Dunk en de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (Brainport 2020 HD/OML) wordt uitgevoerd. Dit in nauwe afstemming met andere triple-helix-organisaties.

---

⁴ Zie Organisatie & Uitvoering Economische Uitvoeringsagenda Brainport 2020 Hoge Dunk / OML)

De werkgebieden van de Uitvoeringsorganisatie Hoge Dunk en OML bestrijken vier respectievelijk vijf van de acht gemeenten binnen Brainport 2020 HD/OML. Waarbij de gemeente Leudal gelegen is in beide werkgebieden. Voor de werkzaamheden in het kader van Brainport 2020 HD/OML betekent dit dat de Hoge Dunk haar werkzaamheden gaat uitbreiden richting het werkgebied van OML en dat OML haar werkzaamheden gaat uitbreiden richting Hoge Dunk. De Uitvoeringsorganisatie Hoge Dunk en OML hebben een eigen financieringsstructuur. Voor de opschaling en samenwerking in het kader van Brainport 2020 HD/OML zullen financiële procesmiddelen beschikbaar gesteld worden door GOML en de gemeente Cranendonck. Voor de Hoge Dunk betekent dit dat de programmamanagementkosten die gerelateerd zijn aan de activiteiten in kader van de opschaling Brainport 2020 betaald worden uit de GOML-procesmiddelen.

Brainport 2020 HD/OML fungeert als vliegwiel en aanjager van structuurversterkende activiteiten die passen binnen de EUA. Brainport 2020 HD/OML zal structureel afstemmen met genoemde regionale partners over de ontwikkeling van projecten en initiatieven die deze partijen vanuit hun corebusiness ontwikkelen en uitvoeren. Concreet zal er worden afgestemd over de inzetbaarheid van medewerkers van deze organisaties als gedetacheerd projectleider, die onder de coördinatie van Brainport 2020 HD/OML projecten ontwikkelen. Naast de intermediaire organisaties zullen ook vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen als projectleider gedetacheerd worden. Uitvoering zal plaatsvinden volgens de beproefde en succesvolle Brainport/Hoge Dunk aanpak. De gedetacheerde medewerkers zullen de activiteiten uitvoeren op basis van detachering vanuit de eigen organisatie, zonder dat hier een vergoeding vanuit de EUA tegenover staat. Met andere woorden deze projecten dienen door de beoogde partners financieel en/of met inzet van eigen menskracht te worden geadopteerd.

Echter niet alle in de EUA genoemde projecten of toekomstige projecten, aangedragen door triple-helix-partijen, zullen worden uitgevoerd door de intermediaire organisaties of onderwijsinstellingen. Deze projecten worden op basis van inhuur van externe projectuitvoering uitgevoerd. Voor deze projecten wordt een bedrag van € 120.000,- per jaar gereserveerd uit de procesmiddelen van GOML en gemeente Cranendonck.

Uitvoering EUA – Hoge Dunk

De Uitvoeringsorganisatie Hoge Dunk wordt gefinancierd door de gemeenten Cranendonck, Leudal, Nederweert en Weert. Deze gemeenten participeren ook in de nieuwe ontwikkeling Brainport 2020 Hoge Dunk/OML. In 2012 zal de Uitvoeringsorganisatie activiteiten uitvoeren in het kader van de door de vier gemeenten gemaakte afspraken (Businessplan Hoge Dunk 2010-2013). Dit zijn onder andere het onderhouden en versterken van de lopende Hoge Dunk-activiteiten, in ontwikkeling- en/of uitvoering zijnde Hoge Dunk-projecten en Ondernemerszaken Hoge Dunk. Tevens zal er verkend worden welke van de Hoge Dunk projecten opgeschaald kunnen worden naar de schaal van Brainport 2020 Hoge Dunk/OML.

Daarnaast worden activiteiten uitgevoerd in het kader van de EUA. Dit zijn onder andere het initiëren, begeleiden en ontwikkelen van nieuwe projecten binnen de EUA, de verdere concretisering van de samenwerking Hoge Dunk/OML in het kader van Brainport 2020 en het ondersteunen van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur Brainport 2020 Hoge Dunk/OML. Deze activiteiten zijn additioneel aan de huidige Hoge Dunk-activiteiten en vereisen een uitbreiding van de bestaande uitvoeringscapaciteit.

Om die reden is er, wat betreft de Hoge Dunk-gemeenten, voor het jaar 2012 sprake van twee parallel lopende financieringsstromen voor de uitvoering van bestaande en nieuwe activiteiten. Uitgangspunt is echter dat uiterlijk vanaf 1 januari 2013 de samenwerking zal leiden tot een efficiënte en optimale uitvoering en organisatie van de EUA en dus ook tot een vermindering van de bijdragen van de Hoge Dunk-gemeenten aan de Uitvoeringsorganisatie Hoge Dunk.

Door de Stuurgroep GOML wordt € 350.000,- aan procesmiddelen gevoteerd, zijnde de helft van het tot nog toe jaarlijks beschikbare budget aan procesmiddelen GOML (op basis van € 1,50 per inwoner).

De gemeente Cranendonck zal € 15.000,- voteren. De bijdrage van de gemeente Cranendonck zal voor het jaar 2012 betaald worden uit de bijdrage van de gemeente Cranendonck aan de Uitvoeringsorganisatie Hoge Dunk.

Relatie Netwerkstructuur Brainport 2020 en GOML

De Netwerkstructuur Brainport 2020 en de GOML hebben een relatie met elkaar inzake de Economische Uitvoeringsagenda. Deze relatie is tweeledig:

De Stuurgroep GOML verschaft (in principe jaarlijks) procesmiddelen ten behoeve van de Uitvoeringsorganisatie Hoge Dunk/OML en ten behoeve van de projectleiding van een aantal projecten die niet door intermediaire organisaties of onderwijsinstellingen zullen worden bediend.

De Stuurgroep GOML heeft in het Meerjaren Investeringsprogramma 4/Meerjarenprogramma (MIP4/MP) € 2.000.000,- gereserveerd ten behoeve van investeringen in projecten uit de EUA. Het MIP4/MP ligt op basis van een afzonderlijk voorstel ter besluitvorming bij u voor.

De besluitvorming over toekenning van de procesmiddelen door GOML geschiedt door de Stuurgroep GOML. Na vaststelling van MIP4/MP door de gemeenteraden en Provinciale Staten zal de toekomstige besluitvorming over het toekennen van bijdragen vanuit het investeringsfonds geschieden door de Stuurgroep GOML die daarin wordt geadviseerd door de bestuurlijke werkgroep EUA. De ondersteuning van de bestuurlijke werkgroep EUA zal vanuit het programmabureau GOML worden geleverd.

Naam regio

Tot nog toe zijn om de regio aan te duiden de werknamen 'Midden-Limburg + Cranendonck' en 'Hoge Dunk/OML – regio' gebruikt. Beide aanduidingen zijn uit promotioneel oogpunt niet sterk. Een idee is om naar analogie van de benaming van een andere triple-helix-regio (5-sterren-regio) een wervende naam te zoeken met als ingrediënt het cijfer 8.

COMMUNICATIE

De communicatie over Brainport 2020 Hoge Dunk/OML en de uitvoering van de Economische Uitvoeringsagenda zal gecoördineerd worden vanuit het secretariaat van de Uitvoeringsorganisatie Hoge Dunk/OML.

EVALUATIE

Wij zullen er zorg voor dragen dat het Algemeen Bestuur Brainport 2020 Hoge Dunk/OML jaarlijks een voortgangsrapportage aan de gemeenteraden en Provinciale Staten voorlegt, op basis waarvan u een oordeel kunt uitspreken over de resultaten.

ADVIES RAADSCOMMISSIE

>

VOORSTEL COLLEGE

1. Instemmen met de Economische Uitvoeringsagenda Hoge Dunk/OML.
2. Instemmen met de Netwerkstructuur Brainport 2020.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-000610

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 maart 2012;

b e s l u i t :

In te stemmen met de Economische Uitvoeringsagenda Hoge Dunk/OML en met de Netwerkstructuur Brainport 2020.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 18 april 2012.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans